

Sygn. akt I ACa 2200/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Szerel

Sędziowie: SA Robert Obrębski (spr.)

SA Paulina Asłanowicz

Protokolant: Karolina Długosz - Żółtowska

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w W.

przeciwko B. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 8 lipca 2015 r., sygn. akt XVI GC 101/15

- 1. zmienia zaskarżony wyrok w części w ten sposób, że zasądza od B. M. na rzecz (...) z siedzibą w W. kwotę 67091 (sześćdziesiąt siedem tysięcy dziewięćdziesiąt jeden) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 9 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty i kwotę 6124 (sześć tysięcy sto dwadzieścia cztery) zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**
- 2. zasądza od B. M. na rzecz (...) z siedzibą w W. kwotę 6055 (sześć tysięcy pięćdziesiąt pięć) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

Robert Obrębski Marta Szerel Paulina Asłanowicz

Sygn. akt IA Ca 2200/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 stycznia 2015 r., wniesionym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, (...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od B. M. kwoty 91305,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do daty zapłaty i kosztami procesu tytułem niespłaconej przez pozwanego kwoty wierzytelności kredytowej w należnych odsetkami, wynikającej, jak podano w pozwie, z umowy z 7 maja 2010 r. nr (...), zawartej przez pozwanego z (...) S.A., poprzednikiem prawnym (...) S.A., wniesionej przez ten bank tytułem aportu na pokrycie kapitału w (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k., a następnie nabytej przez powoda oraz dochodzonej pozwem, przekazanego zgodnie z właściwością ogólną do Sądu Okręgowego w Warszawie, który wyrokiem zaocznym z 8 lipca 2015 r. oddalił powództwo. Ustalił bowiem na podstawie dokumentów, które powód złożył po skierowaniu sprawy do rozpoznania zwykłym postępowaniem rozpoznawczym, z pominięciem postępowania elektronicznego, że nie zostało udowodnione, aby w dacie podanej w pozwie oraz przy nadaniu wskazanego w jego uzasadnieniu numeru umowy kredytowej, doszło

pomiędzy wskazanym bankiem a pozwanym do zawarcia umowy kredytu wskazanej przez stronę powodową jako podstawa faktyczna roszczenia o zapłatę określonej w pozwie należności głównej wraz z odsetkami. Według Sądu Okręgowego, ze złożonych dokumentów przy pozwie, w tym porozumienia o restrukturyzacji kredytu udzielonego na podstawie umowy linii kredytowej nr (...)2008 r. z dnia 23 czerwca 2008 r., zawartego dnia 15 kwietnia 2010 r. między (...) S.A. a pozwanym, wynika wyłącznie, że pomiędzy tymi podmiotami została zawarta umowa kredytowa z 23 czerwca 2008 r., która została oznaczona podanym numerem, a wobec jej niespłacania przez pozwanego, wystawiony przez (...) Bank (...) S.A. bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 19 marca 2013 r., dotyczący wskazanej umowy kredytowej, postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy – Sądu Gospodarczego z dnia 13 września 2013 r., IX GCo 1940/13, został zaopatrzony w klauzulę wykonalności oraz skierowany do egzekucji. Sąd Okręgowy uznał, po analizie dokumentacji złożonej przez powoda, że powód nie zdołał wykazać istnienia umowy kredytu z 7 maja 2010, nr (...), która została w pozwie opisana jako jedyna podstawa zawartego w nim roszczenia.

Apelację od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego wniósł powód, który zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej należności głównej w kwocie 67091 i zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 6 k.c. i art. 230 w zw. z art. 229 i art. 339 § 1 oraz w zw. z art. 233 k.p.c. przez wadliwe uznanie, że nie zostało wykazane zawarcie przez pozwanego z (...) S.A. umowy kredytowej opisanej w pozwie jako podstawa roszczeń, które zostały nabyte przez powoda i objęte żądaniem pozwu, w tym pominięcie, że pozwany w ogóle nie zaprzeczał faktom podanym w uzasadnieniu pozwu, nie podważał więc istnienia opisanego przez powoda stosunku kredytowego, jak również z niedostrzeżenia przez Sąd Okręgowy, że porozumienie z 15 kwietnia 2010 r. dotyczyło umowy kredytowej zawartej przez pozwanego z tym bankiem 23 czerwca 2008 r., BL (...), a po jego przejściu przez (...) S.A., zrestrukturyzowanej umowie został nadany nowy numer, który został podany w pozwie i dokumencie zawiadomieniu pozwanego o cesji wierzytelności, która wynikała z pierwotnej umowy, odnowionej poprzez zawarcie porozumienia z 15 kwietnia 2010 r., które wywoływało skutek prawny od podanej w pozwie daty 7 maja 2010 r. Na udowodnienie wskazanych twierdzeń powód przedstawił przy apelacji wykazy wierzytelności wniesionych przez (...) S.A. aportem do spółki (...), wśród których była też oznaczona kwotowo wierzytelność w stosunku do pozwanego. Na podstawie opisanych w skrócie zarzutów, powód zniósł o zmianę zaskarżonej części wyroku Sądu Okręgowego przez zasądzenie od pozwanego na rzecz skarżącego kwoty 67091 zł z ustawowymi odsetkami od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o obciążenia pozwanego kosztami procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Pozwany nie zajął stanowiska w zakresie apelacji, pomimo tego, że mając na uwadze dotychczasowy przebieg postępowania, na podstawie dokumentacji dostępnej w aktach, Sąd Apelacyjny, korzystając z identyfikacji pozwanego, ustalił nowy adres, na który zostało wysłane oraz odebrane zawiadomienie o ostatnim terminie rozprawy apelacyjnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie w całości. Trudno jednak pominąć sposób sformułowania przez stronę powodową podstawy faktycznej żądania pozwu, który daleki był od wymaganej w tym zakresie dokładności. Mógł więc budzić wątpliwości sposób uzasadnienia żądania. Prima facie można było więc uznać, że podstawę świadczenia polegającego na zapłacie przez pozwanego należności głównej w wysokości 67091 zł istotnie stanowi umowa kredytowa zawarta pomiędzy pozwanym a (...) S.A. w dniu 7 maja 2010 r. oraz oznaczona numerem (...). Takie twierdzenia zostały bowiem wskazane w pozwie. Wyłącznie więc gruntowna ocena oraz dostrzeżenie związku pomiędzy poszczególnymi okolicznościami i danymi wynikającymi z dokumentów, które strona powodowa złożyła do akt po skierowaniu sprawy do jej rozpoznania w zwykłym procesie, z wyłączeniem odrębnego elektronicznego postępowania upominawczego, a następnie przedłożyła przy apelacji, uzasadniały ustalenie, że postawy obowiązku spełnienia przez pozwanego świadczenia objętego pozwem nie stanowiła jednak umowa kredytu z 7 maja 2010 r., lecz wcześniejsza umowa kredytowa z 23 czerwca 2008 r., jak zostało to podane w uzasadnieniu apelacji, przy złożeniu której nie doszło jednak do niedopuszczalnej w postępowaniu przed sądem II instancji przedmiotowej zmiany podanej w pozwie podstawy faktycznej powództwa. Niedokładności czy wręcz omyłki powoda, które zostały popełnione w pozwie, w uzasadnieniu apelacji zostały tylko sprostowane w taki sposób, który nie pozwalał na przyjęcie, że została w niej wskazana inna umowa niż to wynikało z uzasadnienia pozwu. W istocie rzeczy, jak wykazuje dokładna analiza poszczególnych elementów wynikających z dokumentacji złożonej przez powoda, również przy apelacji, w której

zgłoszone wnioski dowodowe zostały uwzględnione przez Sąd Apelacyjny, data 7 maja 2010 r. nie wskazywała na dzień podpisania umowy kredytu, z której miało wynikać roszczenie zgłoszone w pozwie. Wskazywała bowiem na moment wejścia w życie porozumienia z 15 kwietnia 2010 r., którym została zrestrukturyzowana umowa kredytowa z dnia 23 czerwca 2008 r., czyli umowa, z której wynikała należność główna wskazana z pozwie.

Poza sporem pozostaje, że pomiędzy pozwanym a (...) S.A. 23 czerwca 2008 r. została zawarta umowa kredytu, oznaczona nr BL (...), której pozwany nie wykonywał we właściwym zakresie. Doprowadził więc do powstania zadłużenia w wysokości podanej w treści powołanego porozumienia, które niewątpliwie miało na celu ustalenie na nowo uzgodnionych przez obie strony zasad spłacenia zobowiązań kredytowych, które wynikały z umowy z 23 czerwca 2008 r. Jej data oraz numer zostały w sposób prawidłowy powołane w treści porozumienia z 15 kwietnia 2010 r., w którym nie został oznaczony nowy numer umowy. Określone zostały natomiast same warunki, które muszą zostać spełnione, by porozumienie to weszło w życie z dniem 6 maja 2010 r. Wskazane w nim zobowiązania powstały więc z dniem 7 maja 2010 r. Doszło więc w ten sposób do odnowienia podstawy zobowiązania pozwanego wobec (...) S.A., nie zaś do podpisania umowy kredytowej z podanej daty. O ile nie można ponadto zaprzeczyć, że prawidłowe byłoby podanie jako źródła zobowiązania pozwanego wobec strony powodowej porozumienia z 15 kwietnia 2010 r., o tyle oczywistą niedokładnością ze strony zawodowego pełnomocnika powoda było wskazanie w pozwie, że podstawę roszczenia stanowiła umowa kredytu z 7 maja 2010 r., nie zaś porozumienie z 15 kwietnia 2010 r., które weszło w życie od 7 maja 2010 r.

W dacie podpisania wskazanego porozumienia z udziałem pierwotnego kredytodawcy nie został nadany umowie z pozwanym nowy numer. Nawet więc w zaświadczeniu wystawionym przez (...) S.A. w dniu 19 marca 2013 r. źródło zobowiązania pozwanego zostało oznaczone poprzednim numerem, nadanym przy podpisaniu umowy kredytowej z 23 czerwca 2008 r. W taki sam sposób stosunek stanowiący podstawę powstania zobowiązania, do niespłaconej należności głównej w kwocie 67090,50 zł, został opisany w treści bankowego tytułu egzekucyjnego, wystawionego przez wskazany bank w dniu 19 marca 2013 r., a następnie w postanowieniu wydanym przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy – Sąd Gospodarczy w dniu 13 września 2013 r. W związku z planowanym wniesieniem pakietu wierzytelności (...) S.A. aportem do spółki (...), zobowiązaniu pozwanego został nadany nowy numer (...), jak wynika z dokumentacji załączonej do apelacji, w tym zwłaszcza załącznika zawierającego zestawienie wierzytelności, którymi ten bank pokrył swoje udziały w tej spółce. Wśród wymienionych w tym dokumencie należności widnieje również wierzytelność główna wobec B. M. w kwocie 6790,50 zł wraz z odsetkami, wskazaniem na wystawienie bankowego tytułu wykonawczego i podaniem sygnatury akt egzekucyjnych postępowania prowadzonego na podstawie tytułu wykonawczego, który ten bank uzyskał w stosunku do pozwanego wskutek zaopatrzenia tytułu bankowego z 19 marca 2013 r. w klauzulę wykonalności w wyniku wydania powołanego postanowienia z 13 września 2013 r. We wskazanym wykazie wierzytelności wniesionych jako aport, zobowiązanie pozwanego oznaczone zostało nowym numerem (...), który został również powołany w zawiadomieniu pozwanego o cesji należności objętej pozwem. Dopiero więc skrupulatna analiza danych wynikających z treści dokumentów złożonych przy pozwie, uzupełnionych przy apelacji, dawała pełne podstawy do uznania, że powołana w pozwie umowa nr (...) stanowiła w istocie zrestrukturyzowany kredyt z 23 czerwca 2008 r. poprzez porozumienie z 15 kwietnia 2010 r., które weszło w życie 7 maja 2010 r., a następnie zostało wypowiedziane z powodu jego niewykonywania przez pozwanego w stosunku do (...) S.A., który oznaczoną nowym numerem należność wniósł aportem do spółki (...), od której strona powodowa nabyła, cesją polegającą na świadczeniu w miejsce wypełnienia, należność główną, która wynikała z opisanego kredytu i porozumienia restrukturyzacyjnego, w kwocie 67091 zł. Zachodziły więc podstawy do przyjęcia, że we wskazanym zakresie Sąd Okręgowy dokonał nieprawidłowych ustaleń, częściowo naruszył art. 227 w zw. z art. 230 i art. 339 § 1 k.p.c., jak też art. 6 k.c. ustalając, że nie zostało w tej sprawie wykazane, aby stronie powodowej przysługiwała wobec pozwanego należność główna w podanej wysokości wraz z odsetkami od daty wniesienia pozwu, czyli od 9 stycznia 2015 r. Dodać tylko można, że bez dokumentów, na które powód powołał się w apelacji, trudno było ustalić prawidłowo podstawę faktyczną zasadnego jednak powództwa w podanej części. Nie sposób więc też uznać, aby Sąd Okręgowy w sposób oczywisty naruszył powołane przepisy oraz by nie miał podstaw do powątpiewania w konstrukcję powództwa wskazaną w pozwie, w której strona powodowa nie ustrzegła się istotnych nieścisłości oraz pomyłek.

Z podanych względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżoną część wyroku Sądu Okręgowego poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 67091 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 9 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, wierzytelność wskazana w pozwie była bowiem wymagalna dużo wcześniej, jak też kwotę 6124 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, na które złożyła się opłata od pozwu i podstawowa stawka wynagrodzenia za udział po stronie powoda zawodowego pełnomocnika, stosownie do art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 i przy zastosowaniu § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Uwzględnienie apelacji w całości uzasadniało też obciążenie pozwanego całością kosztów postępowania apelacyjnego w kwocie 6055 zł, obejmujących opłatę od apelacji i wynagrodzenie pełnomocnika strony powodowej, stosownie do powołanych przepisów i §12 ust. 1 pkt 2 wskazanego rozporządzenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 386 § 1 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Robert Obrębski Marta Szerel Paulina Aslanowicz